

ישיבת המתמידים "מאור שרגא"
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רמת ויז'ניץ חיפה

בס"ד

סיון תש"פ

פרשת "בהעלתך"

"והאיש אשר הוא טהור ובדרך לא היה" (ט' י"ג). "והאיש אשר הוא טהור" - אם ראית איש שהוא טהור, "ובדרך לא היה" - אות הוא שבדרך לא היה, כי אילו היה בדרך לא היה יכול להיות טהור... (החוזה מלובלין)

*

"והאיש אשר הוא טהור ובדרך לא היה" (ט' י"ג). "והאיש אשר הוא טהור ובדרך, - שיהיה אדם טהור גם בדרך, "לא היה" - דבר זה עוד לא היה... (בשם הגר"א)

*

"על פי ד' יסעו... ועל פי ד' יחנו" (ט' י"ח). הרמז בזה שהכל תלוי בשמירת הדיבור, בין לטוב, בדיבורי תורה ותפלה מביאים השראת הקדושה, ובין ח"ו להיפך ע"י דיבורים אסורים, דברים בטלים לה"ר ליצנות וכדו' מרחקים את הקדושה. וזה "על פי" - היינו ע"י הפה, "ד' יסעו" - מסייעים ומרחקים את הקדושה ממנו, "ועל פי" - ע"י הפה, "ד' יחנו" - מביאים השראת הקדושה. (מאורי אור - טשערנאביל)

*

"על פי ד' יחנו ועל פי ד' יסעו" (ט' כ"ג). כאן יש רמז מוסר, בכל פעולה או תנועה שאדם עושה, יאמר: אם ירצה ד', בעזרת ד'.

למשל, בלכתו בדרך יאמר: הנני נוסע בעזרת השי"ת ובדעתי לחנות במקום פלוני בעזרתו יתברך אם ירצה. וכשבא למקום החניה יחזור ויתן שבח ויאמר: בעזרת השי"ת באתי הנה, ובדעתי ליסע לזמן פלוני בעזרתו יתברך אם ירצה. נמצא שם שמים שגור בפיו, בשעה שעולה במחשבתו, ובשעת מעשה, וכן בכל פעולותיו. [וסימנך "עצת ד' היא תקום", "היא" ר"ת אם ירצה ה', ואז "תקום" יתקיים]

(של"ה הק' פר' בהעלתך - דרך חיים ותוכחת מוסר, שער האותיות אות א' מ"ו)

*

"ואם באחת יתקעו ונועדו אליך הנשיאים" (י' ד'). מובן הענין מפני מה הוזקקו בחצוצרות למקרא העדה, לפי שהיו שש מאות אלף. אך לשם מה הוזקקו לתקוע בחצוצרות כאשר בא לאסוף את הנשיאים? אלא, כדי שלא תתעורר הקנאה בישראל, כי אם היו שולחים שליחים נפרדים, היה מתעורר כעס האחד על השני שאותו הזמינו מוקדם ממנו, לכן השתמש בחצוצרות, וזומנו פה אחד, כדי שתהיה האחדות שלמה ואמיתית.

*

"ובהקהיל את הקהל תתקעו ולא תריעו" (י' ז'). מי שמבקש להוכיח את העם, צריך לדבר אליהם במתק שפתים. וזה: "ובהקהיל את הקהל תתקעו" - מלשון תקיעת כף באהבה וחבה, "ולא תריעו" - שלא תעשו אותם רעים וחטאים, כי אז לא יטו אוזן לדברי המוסר, אלא יש להוכיח אותם בדרכי נועם.

*

"והיו לכם לזכרון לפני אלקיכם" (י' י'). "והיו לכם" - רמז לדברי הרשות הגשמיים 'לכם' לכל צרכיכם, גם כשאתם עוסקים בדברים הגשמיים, "לזכרון" - תזכרו, "לפני אלקיכם" - שאתם עומדים לפני ד'.

*

"ויאמר אל נא תעזב אותנו כי על כן ידעת חנתינו במדבר והיית לנו לעיניי" (י' ל"א). משה רבנו אמר ליתרו: "והיית לנו לעיניי", לכאורה, כיצד יתכן שיתרו יהיה לעם ישראל לעיניי? הרי בני ישראל קבלו את התורה וזכו להגיע למעלות נשגבות ומה אם כך, יש ליתרו להוסיף להם?

אלא, ליתרו אכן היתה מעלה שלא היה לאף אחד בדור ההוא. יתרו אזור אומץ, לא התחשב במה שיאמרו כל מכריו הגויים, עזב את ביתו ובא לחיות בקרב בני ישראל במדבר. לכן אומר לו משה רבנו: "והיית לנו לעיניי", אנו זקוקים לך כאן במדבר כדי שאם משהו מבני ישראל יתקשה לעמוד בניסיונות המדבר - נוכיח לו שהנה אתה, עזבת כל טוב ובאת לגור במדבר כדי להיות במחיצתו של העם שקבל תורת אמת ... דוגמא טובה כזאת אין לנו בכל פעם למרות מעלתם הגבוהה...רק אתה יכול להשלים חסרון זה.

*

שביל המוסר

"ואביה יִרְק יִרְק בפניה" (יב, יד).

איש חינוך נכנס אל הרבי מבעלזא שליט"א, ושאלתו בפיו: לפי חוקי המדינה נאסר על מלמד להכות תלמיד אפילו לצורך חינוך. האם לפי התורה הקדושה ראוי ונכון בדורנו להכות תלמיד במקום הצורך, לשם חינוך גרידא ולא חלילה מכעס.

הרבי ציין לפסוק בסוף פרשתנו והראה דבר נפלא שמביע תשובה בהירה ללא צורך במילים נוספות:

בעת שהקב"ה כעס על מרים נוקטת התורה במילים "ואביה יִרְק יִרְק בפניה". דהיינו שירקו בפניה להכלימה, "הלא תיכלם שבעת ימים".

כאלף שנה עברו ואונקלוס תרגם את התורה מפי רבי אליעזר ורבי יהושע, בתרגום אונקלוס תורגמו המילים "ירק ירק" - "מִנְיָן נְיָי". כבר לא מדובר על יריקה, אלא נזיפה בלבד.

כאלף שנים נוספות עברו ורש"י הקדוש ביאר את התורה כשהוא נצמד לפשט. את המילים "ירק ירק" מבאר רש"י בלשונו הזהב: "הראה לה פנים זועפות". אפילו לא נזיפה. רק פנים זועפות.

כאלף שנים נוספות לאחר רש"י - אידך זיל גמור...

* * *